

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2025-850

27.8.2025

Tryg Forsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på gulv – plutselig skade – håndverkerfeil?

Sikrede engasjerte G til å slipe og lakkere parketten i stue og kjøkken. Etter at arbeidet var utført, begynte parketten å sprekke opp. Foretakets takstmann mente at skadeårsaken trolig var håndverkerfeil. Videre mente han at gulvet måtte byttes for å reparere skaden. Foretaket avslo ansvar for skaden. Det ble vist til at forsikringen ikke dekket utbedring av håndverkerfeil. Sikrede engasjerte så en håndverker til å vurdere skadeårsaken. Håndverkeren mente at gulvet hadde sprukket opp fordi G hadde benyttet lakk med for mye fuktighet. Videre mente sikrede at G heller ikke hadde fulgt bruksanvisningen for lakkeringsproduktet. Foretaket fastholdt avslaget. I avslaget viste foretaket til at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden oppstod plutselig, da sikrede hadde oppgitt at skaden oppstod over flere dager. Sikrede anførte imidlertid at skaden oppstod plutselig. Han hadde hørt lyder fra parketten allerede morgenen etter siste lakkstrøk, men han skjønte ikke hva som hadde skjedd før senere. Nemndas flertall kom til at skadene verken hadde oppstått plutselig, eller skyldtes håndverkerfeil da det ikke var tale om «svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering».

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om dekning for skade på gulv.

Sikredes boligforsikring har følgende vilkår:

2.6 Plutselige og uforutsette skadetilfeller

Følgende er dekket

Plutselige og uforutsette skader er dekket.

Når arbeid er utført siste 10 år av godkjent/autorisert håndverker, omfattes skade som følge av svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering (håndverkerfeil). Skaden må være en direkte følge av håndverkerfeilen.

Unntak

Forsikringen dekker ikke:

[...]

Utbedring av svak konstruksjon, materialfeil samt utbedring av feilmontering.

Sikrede engasjerte i september 2023 G til sliping og lakking av gulvet i kjøkken og stue. Han oppdaget noen dager etter at håndverkerne var ferdige at gulvet sprakk opp og gulvbordene buet seg. Sikrede meldte inn skadene til foretaket og forklarte i skademeldingen at skadedatoen var usikker, fordi «dette har skjedd/skjer gradvis».

Foretaket sendte en takstmann til å undersøke skaden. Takstrapporten omtalte sprekker og kuing på parketten i stue og kjøkken etter gulvsliping. Skadeårsaken var ifølge rapporten trolig

håndverkerfeil:

På befaringen forteller FT: Etter tips fra megler har kunden valgt å slippe gulv i stue og kjøkken før salg av boligen. Ft bestiller [G] og utfører jobben i september 2023. ca 1 uke senere begynner gulvet å få sprekker i stue og kjøkken og parketten får noen løse lammeler. Ft har tatt kontakt med [G] og dem ikke tar ansvar og ber dem melde skaden til forsikringen. Parkettgulvet ligger på gulvspon med vannboren varme og det er i 2 etg med trebjelkelag mellom 1 og etg. Det er ingen vannlekasje eller fukt vi kan se på vår befaring. Vår trolig årsak har kommet etter [G] har utført gulvsliper/lakerings arbeide her. Ft sier også at ikke har vært noen sprekker før slipearbeidet ble påbegynt.

Som «Reparasjonsbehov» ble det angitt at gulvet måtte rives og legges på nytt.

Foretaket avsto dekning. Foretaket oppfattet situasjonen slik at skaden skyldtes håndverkerfeil. Vilklårene pkt. 2.6 dekket ikke utbedring av håndverkerfeil. Videre skrev foretaket at årsaken til sprekken mellom gulvbordene ikke var dokumentert. Dersom sikrede ønsket å avklare skadeårsaken, måtte sikrede betale det for egen regning. Foretaket informerte om klagemuligheter, og at fristen etter fal. § 8-5 ikke løp mens klage var til behandling i Tryg.

Sikrede klaget og anførte at det dreide seg om følgeskade etter håndverkerfeil. Parketten ble ødelagt grunnet feil med sliping og/eller lakking. Håndverkerne nektet å ta ansvar for skaden, og ba sikrede om å melde inn skaden til forsikringen. Sikrede hadde hatt K på befaring som uttalte:

Du kontaktet meg etter at gulvene har blitt slippet og behandlet av et annet firma i [...]. Tydelig på det at du ikke var fornøyd med resultat.

Jeg kom på ny befaring etter at vi har snakket sammen på Mail + at [takstmann] kontaktet meg ang deres gulv.

Min konklusjon her er at det har blitt brukt en feil type behandling av deres parkett. Lakken som er brukt her har for mye fuktighet i seg ved påsmøring. Dette gjør at det blir for mye spenninger i parkett der lamellene reiser seg i parketten. Og at gulvene sprekker felte vis.

Min erfaring her er at jeg mener stue gulvet er ødelagt der repperasjon av dette ikke er mulig. Kjøkken gulvet så noe bedre ut, en stav som hadde løsnet og var veldig synlig. men hvordan dette blir på sikt er vanskelig å spå.

Sikrede anførte også at foretakets takstrapport var mangelfull. Sikrede viste til at takstmannen ikke skrev direkte at det var noen sammenheng mellom skaden og arbeidet, men sikrede tolket rapporten slik at takstmannen mente det var sammenheng mellom skaden og sliping/lakking. Sikrede mente at det var åpenbart at skaden skyldtes håndverkerarbeidet, da gulvet sprakk opp kort tid etter arbeidet. Sikrede bestred at han hadde sagt at skadene oppstod en uke etter slipearbeidet. Det sikrede sa var at sprekken dukket opp etter noen dager. Sprekkene oppstod en til to dager etter arbeidet, og det kom flere sprekker i dagene etterpå.

Sikrede hadde videre funnet ut at G ikke hadde fulgt bruksanvisningen for lakkeringsproduktet. Ifølge bruksanvisningen var det anbefalt en påføring per dag, slik at treet hadde nok tid til å avgi det absorberte vannet. Sikrede mente at G la tre lakkstrøk over to dager.

Foretaket fastholdt avslaget og anførte at sikrede ikke hadde sannsynliggjort at skaden oppstod plutselig. Skaden hadde oppstått over flere dager grunnet påføring av lakk. Foretaket var ikke uenig i at skaden skyldtes håndverkerfeil/lakkingen av gulvet.

Sikrede klaget på ny og anførte at plutselig-vilkåret måtte tolkes i lys av hva slags skade det var tale om, jf. LA-2014-164499. Sikrede hadde hørt lyder fra gulvet allerede morgenen etter at gulvene fikk siste lakkstrøk. Han trodde først det var gulvknirk, men det fortsatte å smelle i parketten. Han forstod etter en stund at det var parketten som sprakk, og at parketten var vannskadet av lakkingen. Sikrede mente også at «plutselig»-vilkåret måtte tolkes i hans favør når det var tvil om tolkningen, jf. avtl. § 37 første ledd nr. 3.

Foretaket fastholdt avslaget og bestred at plutselighetsbegrepet måtte vurderes i lys av den konkrete skaden. Foretaket bestred også at sikrede hadde sannsynliggjort at skadene oppstod plutselig. I skademeldingen oppga sikrede at skadene oppstod gradvis. Videre oppga sikrede til takstmannen at gulvet begynte å sprekke opp ca. en uke etter gulvsliping. Tidsnære opplysninger hadde størst bevismessig vekt. Foretaket mente at de nevnte opplysningene tydet på at skadene hadde utviklet seg gradvis og over ca. en uke.

I forbindelse med behandlingen for Finansklagenemnda er det fremlagt en reklamasjonsrapport. På befaringstidspunktet hadde sikrede byttet parketten i stua. Takstmannen anbefalte bytte av parketten på kjøkkenet for å få et likt utseende. Ifølge takstmannen ville det koste kr 176 010 å utbedre gulvet. Sikrede har påpekt at kalkylen ikke hensyntar at peisen må demonteres, og at man må legge fliser på nytt.

Sikrede krever dekning for utbedring av skadene på gulvet og anfører at skadene oppstod «plutselig» som følge av en håndverkerfeil. Håndverkerne brukte en vannbasert lakk med for høyt vanninnhold. Lakkprodusentens anvisninger for påføringen ble heller ikke fulgt. Det skal kun påføres ett strøk med lakk per dag, slik at treverket skal ha mulighet til å kvitte seg med fuktighet. Sikrede mener at håndverkerne påførte to lag lakk med bare timers mellomrom.

Begrunnelsen for «plutselig»-vilkåret, er at forsikringstaker har mulighet til å stoppe eller begrense skader som oppstår over tid. Det var ingen slik mulighet. I det øyeblikket lakken var påført var «løpet kjørt». Foretakets vilkår passer ikke for en skade hvor skaden er uopprettelig i det øyeblikket lakken er påført. I tillegg anfører sikrede at det er riktig at skaden utviklet seg over noen dager. Men ganske kort tid etter at det siste lakkstrøket ble påført, så hørte sikrede smell i parketten. De første sprekken oppstod også ganske tidlig, men sikrede forstod ikke hva som skjedde.

Sikrede anfører videre at skaden må regnes som en følgeskade etter en håndverkerfeil. Det er følgeskaden, altså skaden på gulvet, som er årsaken til at gulvet må byttes. Det hadde ikke vært behov for å bytte gulvet dersom håndverkerfeilen ikke hadde medført en følgeskade. FinKN 2025-330 er ikke relevant.

Forsikringsforetaket avviser ansvar og anfører prinsipalt at klagen er rettet mot Finansklagenemnda over ett år etter at foretaket avsto skaden og orienterte om klagefristen på seks måneder. Fristen fremstår dermed som utløpt.

Foretaket anfører subsidiært at det ikke er sannsynliggjort at skaden på gulvet oppstod «plutselig». Foretaket anfører at det ikke er omtvistet at skaden kan ha sammenheng med arbeid utført av G, men at flere skadeårsaker er aktuelle. Gulvet kan ha sprukket pga. for høyt vanninnhold i lakken, lakk kan ha gitt en hinne over hele gulvet som medførte at det virket dårlig pga. gulvvarme, og det kan være at strøkene ble lagt for tett, slik at gulvet ikke fikk nok tid til å avgi det absorberte vannet. Andre årsaker kan heller ikke utelukkes. Uansett er det ikke sannsynliggjort at skaden oppstod «plutselig». Innledningsvis opplyste sikrede at det gikk noen dager fra arbeidet ble utført til skaden ble oppdaget. Først etter avslaget sa sikrede at han hørte smell fra gulvet dagen etter arbeidet. Det må legges størst vekt på de tidsnære opplysningene. En skadeutvikling som skjer over noen dager, kan ikke regnes som plutselig.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om foretaket er ansvarlig for skade på gulv.

Finansklagenemnda Skades flertall, Trine-Lise Wilhelmsen og Merete Anita Utgård, bemerker:

Flertallet mener foretaket må gis medhold.

Sikredes forsikring omfatter:

2.6 Plutselige og uforutsette skadetilfeller

Følgende er dekket

Plutselige og uforutsette skader er dekket.

Når arbeid er utført siste 10 år av godkjent/autorisert håndverker, omfattes skade som følge av svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering (håndverkerfeil). Skaden må være en direkte følge av håndverkerfeilen.

Etter første ledd omfatter forsikringen generelt «plutselige og uforutsette skader». Deretter kommer et ufullstendig avsnitt om håndverkerfeil. Flertallet finner forholdet mellom første og annet avsnitt uklart, men finner det mest naturlig å tolke vilkårene slik at kravet om plutselig og uforutsett også gjelder for følgeskader av håndverkerfeil.

Håndverkerfeil er avgrenset til «svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering».

Den aktuelle håndverkerfeilen er knyttet til sliping og lakking av gulvet i kjøkken og stue, men det er uklart hva selve feilen består i. Sikrede anfører at det dreier seg om bruk av vannbasert lakk med for høyt vanninnhold og/eller at lakkprodusentens anvisninger for påføringen ikke ble fulgt. Flertallet kan ikke se at dette utgjør «svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering (håndverkerfeil)». Uttrykket materialfeil betyr feil i selve materialet, altså at materialet ikke er som det skal være. Flertallet forstår saken slik at man her har brukt en gal type lakk, men lakken er ikke feil i forhold til den aktuelle lakkens normale sammensetning. Det dreier seg i så fall om bruk av gale materialer, som er en utførelsesfeil, men ikke en feil ved materialet, og det er heller ikke feilmontering. Hvis feilen er at håndverkeren ikke har fulgt bruksanvisningen, er dette også en utførelsesfeil og ikke materialfeil eller monteringsfeil.

Dette betyr at skaden ikke er dekket som håndverkerfeil, men dekningen gjelder plutselige og uforutsette skader generelt og må da også omfatte plutselige skader som følge av utførelsesfeil.

Begrepet «plutselig» er ikke definert i vilkårene. Uttrykket betyr i utgangspunktet «momentant», men kan også forstås som «over natten». HR-2024-2040-A avsnitt 53-54 har følgende uttalelse om begrepet «plutselig»:

Uttrykket 'plutselig' betyr at skaden skjer fort, med lite eller intet forvarsel, se Bull og Wilhelmsens Forsikringsrett side 250. Det er i langvarig nemndspraksis lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag eller 12 til 13 timer faller innenfor uttrykket 'plutselig', mens skader som utvikler seg over lengre tid, faller utenfor, se Finkn-2024-723. Slik denne saken ligger an, tar jeg ikke stilling til dette på generelt grunnlag.

Formålet med dette forsikringsvilkåret er å unnta fra dekningen skader som utvikler seg gradvis over tid. I Bulls Forsikringsrett side 219 heter det:

'Plutselig' peker i slike tilfelle mot at det må være snakk om en skade som 'slår til' der og da, og ikke en skade som utvikler seg gradvis over tid. Når selskapene ikke vil dekke slike utviklings-skader, er grunnen gjerne at sikrede i disse tilfellene iallfall i prinsippet vil ha mulighet til å treffe forholdsregler – skaden kommer ikke som noen overraskelse for ham.

Dommen viser også i avsnitt 55 til en svensk dom som ligger på linje med ordlyden ovenfor:

Den samme forståelsen av uttrykket 'plutselig' i tilsvarende forsikringsvilkår er lagt til grunn i svensk rett, se Högsta Domstolens dom 25. januar 2024 i sak T 4849-22, avsnitt 23:

Att skadan ska vara 'plötslig' innebär att förloppet är momentant; det ska inte gå att förhindra dess utveckling eller omfattning. En sådan begränsning av det som täcks av försäkringen avser att undanta skador som utvecklar sig över tid.

Referansene til «der og da» og «momentant» synes å legge opp til et strammere tidsperspektiv enn «over natten» med 12–13 timer som nemnda har lagt til grunn. Referansene til at sikrede ved

utviklingsskader har mulighet til å treffe forholdsregler og at det ikke skal «gå att förhindra dess utveckling eller omfattning» tilsier også at det må dreie seg om en momentan skade. Også ved skadeutvikling som skjer i løpet av 12–13 timer kan sikrede i prinsippet ha en mulighet til å unngå skadeutviklingen. Det er derfor uklart om Høyesterett tolker plutselig i tråd med nemndspraksis eller som «momentant». Derimot gir dommen ikke holdepunkter for et lengre tidsperspektiv.

Sikrede meldte i skademeldingen at «Noen dager» etter at gulvslippingen ble utført «begynte gulvet å sprekke», og at «Hvert bord buet seg også opp på sidene». Som skadedato angis 18.10.23, men sikrede har uttalt at skadedatoen er usikker fordi «dette har skjedd/skjer gradvis». Gulvslippingen fant sted 27.–29.9.23. Disse opplysningene tilsier klart at det dreier seg om skadeprosesser som har skjedd over tid, og ikke momentant eller over natten. Skadeprosessen ved fuktskader i gulv er ikke nærmere omtalt, men flertallet forstår skadeprosessen slik at fukt fører til at treverket utvider seg inntil elastisiteten sprekker slik at gulvet først kuer seg og deretter sprekker når fibrene i treverket knekker. Skade i form av negativ fysisk innvirkning er derfor et faktum når gulvet begynner å kue seg. Deretter fortsetter treverket å utvide seg til gulvet sprekker opp. Den samlede prosessen med kuing og oppsprekking skjer derfor ikke momentant eller «over natten», men over noe lengre tid. Dette stemmer med sikredes innledende forklaring om at sprekkeene først kom etter noen dager.

Sikrede forklarte imidlertid etter avslaget at han hørte smell fra gulvet dagen etter arbeidet. Det følger av alminnelige bevisregler at bevisverdien av tidsnære forklaringer er høyere enn senere avvikende forklaringer som kan være påvirket av begrunnelsen for foretaket avslag, jf. Rt. 1998 s. 1565 og også FinKN 2024-364, 2022-589, 2018-082 og 2017-377. En senere forklaring kan derfor bare legges til grunn om den støttes av objektivt og dokumentert informasjon, jf. FinKN 2014-385. Flertallet kan ikke se at dette er tilfellet her.

Skadene er etter dette ikke omfattet av forsikringen.

Nemndas mindretall, Hege Sundby, bemerker:

Mindretallet er av en annen oppfatning enn flertallet og mener klager må gis medhold.

Saken gjelder krav om erstatning etter skade på gulv i sikredes bolig. Klager mener at skaden har oppstått plutselig og skyldes håndverkerfeil, ved at feilaktig metode for påføring av lakk har forårsaket sprekkdannelser i gulvet.

I foretakets vilkår heter det:

Plutselige og uforutsette skader er dekket.

Når arbeid er utført siste 10 år av godkjent/autorisert håndverker, omfattes skade som følge av svak konstruksjon, materialfeil eller feilmontering (håndverkerfeil). Skaden må være en direkte følge av håndverkerfeilen.

Mindretallet finner, i likhet med flertallet, forholdet mellom første avsnitt og andre avsnitt i vilkårene uklart og ufullstendig med tanke på om plutselighetskravet også må gjelde håndverkerfeil. Denne uklarheten må gå ut over selskapet. Det er et grunnleggende krav i forbrukeravtaler at avtalevilkår skal være klare og forståelige, jf. forbrukeravtaledirektivet (1193/13/EØF) artikkel 5, første setning.

Det heter videre at det er den tolkning som er mest gunstig for forbrukeren som skal gjelde ved tvil om forståelsen av et vilkår, se også avtaleloven § 37, første ledd nr. 3.

Mindretallet er uansett av den oppfatning at skaden som følge av utførelsesfeil fra håndverkeren i dette tilfellet må anses å ha skjedd plutselig, og dermed er dekket av vilkårenes generelle dekning for plutselige og uforutsette skader.

Håndverkerfeilen besto i at han påførte vannholdig lakk i flere strøk med for kort herdetid imellom, slik at gulvet ikke evnet å absorbere fuktigheten i lakken. Sikrede har forklart at han hørte lyder/smell fra gulvet allerede på natten og morgenen etter at gulvet var lakkert. At sprekke i parketten først ble synlige et par dager senere kan, etter mindretallets oppfatning, ikke være avgjørende så lenge gulvet rent faktisk begynte å reagere/sprekke kun timer etter håndverkerens påføring av lakken.

Mindretallet er derfor av den oppfatning at sikrede må gis medhold.

Avgjørelsen er avgitt under dissens.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Foretaket gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Merete Anita Utgård (bransjerepresentant) og Hege Sundby (forbrukerrepresentant).